

SOKOL AMERICKÝ

Úřední list Národní Jednoty Sokolské v Sp. St.

Ročník V.

Chicago, dne 10. května, 1883.

Číslo 5

Podává Jindř. Háječka vydává Výkonný Výbor.

Vychází vždy 15. každého měsíce.—Rukopisy pro „Sokola Amerického“ určené zasílají se nejdříve do 10., delší do 8. každého měsíce na jednatele Výkonného Výboru.—Předplatné: pro údy N. J. S. 36c., pro neúdy 60c. roč.—Do Evropy 1 zl. 50 kr

Orgán Sokolstva a „Den. Novověku“.

Jos. Čermák, Chicago.

Po delší dobu již vedena jest polemika „Dennice Novověku“ s „Pokroem Západu“ o tom, zda záhodno bylo by pro bratrstvo Č. S. P. S. vydávati svůj vlastní odborný list dle způsobu Sokolů, čili nikoli. Prvnější, co orgán téhož bratrstva snaží se z pohnutek zcela přirozených západnímu kolegovi dokázati, jak neprospěšno bylo by, kdyby řády uvázaly se ve vydávání orgánu svého.

Též my čeští sokolové měli jsme při příležitosti té potěšení, že učiněna byla zmínka o nás. Stává se to velmi zřídka a příčinu nevšimám si nás hledati lze asi nyní v tom, že vydáváme náš vlastní list, neb právě „Dennice“ v polemickém článku onom mezi jiným :

„K čemu všimati si Jednoty, která má „svůj vlastní a do jisté míry konkurenční list...“

Domníval jsem se až doposud, že národní spolek, jakým skutečně Národní Jednota Sokolská jest, zasluhuje přece, by všimán byl listem taktéž pro národnost pracujícím, bez ohledu na to, vydává-li svůj list odborný čili nic, kdež ostatně o konkurenci nemůže býti ani řeči.

Však hlavní, co polhulo mne k napsání tohoto jsou slova „Dennice Novověku“, čitněc zmínku o našem orgánu. Praví :

„... To by se opakovalo každý rok, až „by to řády omrzelo, jako dnes již mrzí „Sokoly, že vydávají orgán, který, jak „přesvědčení jsme (!) nikdo nečte a tedy „spolku k žádnému prospěchu není, ač „peněz ujímá.“

Myslím, že co sokolu dovolí mi ct redakce „Dennice“ opravití mylný náhled ten, který, jak já opět *přesvědčen jsem*, mylný jest a může vzhovati se pouze na některou

menší jednotu, kde převládá živel protisokolský vůbec a který hledí co možno nejrychleji zabočiti do řad spolků podporujících. Leč měřítko to nemůž vztahovati se nikterak na celek, anot nejenom Sokolstvo naše uznává *nevyhnutelnou potřebu* odborného listu svého, onot těší se, že list ten stane se v čase krátkém dokonalejším a potřebám naším lépe vyhovujícím. Stížnosti slyšány jsou tu a tam, však pouze pro nepravidelné docházení a řídké pojednávání o věcech Sokolstva !

Pakli ct. redakce D. N. věnovala jen dost malou pozornost poslednímu sjezdu, v samém městě Clevelandu odbývanému, musela zvěděti též o usnešení, *zvětšiti z potřeb nalahavých* orgán Sokolstva z osmi na dvanáct stránek, an dosavadní list nepostačoval k pojmutí veškerých zpráv a udalostí spolkových za jeden měsíc se sběhlých. Jelikož ale při vydání listu dvanácti-stránkového vyskytly se v tiskárně rozličné nesnáze, bylo uzavřeno vydávati list jako doposud, ale častěji. Nuž a to doufám jest tím nejvýmluvnějším důkazem, že Národní Jednota Sokolská uznává potřebu svého listu. Na sjezdu tom shromáždění byli zástupcové všech Jednot, kteří zajisté znali poměry a smýšlení těch, jež zastupují a tu doufám, že by nikdy nehlasovali pro zvětšení listu, kdyby skutečností bylo, co D. N. z přesvědčení tvrdí, že list ten ani čten není. Že orgán Sokolstva není doposud tím, čím býti by měl co orgán jednot tělocvičných, musíme sami doznati, však doufáme, že v čase krátkém budeme moei s hrdoostí na takový poukázati.

Dle náhledu mého a mnoha jiných jest odborný list spojeným jednotám nevyhnu-

telným z příčin, o kterýchž i sama „D. N.“ zmínku činí, anat praví :

„Víme z vlastního doslechu že i četní „bratři odbírajíce „Dennici Novověku“ „hubují, když je tam několik sloupců „zpráv o Č. S. P. S.“

Nuže, když i sami bratři Č. S. P. S. hubují na zprávy svých vlastních jednot, co prosím, mají říkati svobodomyšlní čtenáři toho samého listu, nezajímající se docela o řády ty ? Co říkali by konečně čtenářové listu, když museli by čísti i naše dlouhé zprávy spolkové, pojednání o tělocviku, cvičeních, o pokroku těch kterých jednotlivců v oboru tom a to všechno na ujmu látky jiné ? Tělocvik, jako vše jiné ve světě pokračuje, škola tělocvičná jest stále dokonalější a tudíž potřebno jest před Sokolstvem o tom veřejně pojednávat. Jsem toho mínění, že listy veřejné a jich čtenáři povděční jsou nám, že neobtěžujeme je takovými zprávami.

Nyní budem hleděti pokud možno zavéstí mezi sokoly české názvosloví při cvičení, jehož užíváno býti má i při cvičebních sjezdech. Popřál by nám list veřejný, jen poněkud svědomitý vůči čtenářstvu svému, msta k pojednávání takovému ? Myslím, že ne.

„Dennice Novověku“ praví dále :

„Veřejnost jest vzduchem našeho bratrstva. Bez veřejných listů bylo řádů 3 „jako do té doby, kdy prvne Pokrok stal „se orgánem.“

Tímto má asi řečeno býti, že jenom spolky mající za orgán list veřejný mohou prospívat. Opět poukázati musím na Jednotu Sokolskou, která v čase krátkém tak vzrostla. Při sjezdu prvním četala jednota naše pouze o s m odvětví, a nyní čítá se jich

již na šestnáct. Při prvním cvičení přeborném přítomno bylo devatenáct cvičenců, kdežto při cvičení druhém stálo nás na padesát na závodisti. Nuž a my existujeme teprv ne plných šest roků, myšlénka sokolská není fedrována listy veřejnými, my neposkytujeme tak velikých výhod starším členům, jako bratrstvo Č. S. P. S., a ejhle jaký pokrok v kratinkém čase ! Jest to pokrok tím větší, pováží-li se, že mnohem spíše ujme se mezi našimi rodáky spolek podporující, než tělocvičný.

Chtěl jsem tímto pouze dokázati, že vzrůst té které jednoty nemožno přičítati výhradně tomu, že má za orgán veřejný list, nýbrž potřebě ! Ukáže-li se jednota býti prospěšnou, roste a prospívá. Starší Čechové tudíž zakládají řády Č. S. P. S., mladíci pak, kteří neudusili v sobě brzy bujarého ducha a dospějou k tomu poznání, že tělocvik jich tělu nad vše jiné prospěšným jest, zakládají jednoty tělocvičné. Mimo toho napomáhá agitace místní v tom kterém městě — mnohdy ovšem z pohnůtek zcela osobních — avšak „cesty mohou býti rozličné . . .

A proto myslím, že čeští sokolové zasluhují býti více všimáni. Nejsme-li takými, jakými bychom měli býti, nechť ukáže se nám cesta jiná, lepší a my uposlechneme. To jest povinností našich vůdců, neb pracujem pro tu samou věc co oni — udržení české národnosti a odborný list kterékoliv jednoty nemůže považován býti za list konkurenční, nýbrž potřebou a ušetřením čtenářů listů jiných odnezáživné pro ně látky,

V naději, že vystoupení toto ve zlé bráno nebude, znamenám se se sokolským „Na zdar !“

Jindřich Fuegner.

Nárys života, zjevu a povahy. V Sokolu pražském přednesl Dr. M. Tyrš.

Vrátiv se z cest svých, převzal Jindřich Fuegner 1846 procurou obchod otce svého, který pak od r. 1849 samostatně řídil; byl to sklad zboží známé továrny Jana Liebiga, jenž schopností Fuegnerovy záhy poznal a oceňoval, i byla doba, kde se obecně předpokládalo, že oba těsně u spojení vstoupí. Avšak Fuegner rozhodnul se jinak. Pojav dne 10 září 1853 Kateřinu Tureckou, ušlechtilostí jemu příbuznou, za svou choť, založil sobě šťastnou domácnost samostatnou a změnil dráhu svého života. Změna ta byla jedním z oněch rychlých a na pohled náhlých obrátů,

jež na venek překvapovaly, ač uvnitř po delší dobu připravovány byly. Dosavadní život kupecký byl Fuegnerovi tím více těsný a jednotvárný, an tehdá s politickou tísňí ery Bachovy v jednu dobu spadal s tísňí, kterou on po svých cestách v cizině svobodnějším jenom tím živěji cítil.

V touze po působišti rozsáhlejším, rozmanitějším a volnějším, hledal Fuegner již dé e zaměstnání jiné i obrátil pozornost bystrého ducha svého k oboru assekuračního a nespustil se myšlenky své i když první vyjednání, v kteréž s francouzskou společností vstoupil,

s určitým výsledkem se minulo Smlouvou ze dne 27. července 1855 pak převzal on generalní agenturu společnosti italské Nuo a Societa Commerciale d'Assecurazioni, při čemž též výtečná znalost vlastního co ústřední řečí korespondenční mu zvláštní výhodou byla. Z obšírné konvence tehda uzavřené vychází na jevo, že společnost Fuegnerovi plnoemocností neobyčejně rozsáhlá udělila, ponechávajíc mu volné a prostranné pole činnosti jak on je sobě přál a na kterém on záhy obecnou pozornost k sobě obrátil. Kdežto Kriegel, předchůdce Fuegnerův, sotva 3 lidi v kanceláři své generalní agentury Nuovy zaměstnával, vzrostlo české odvětví společnosti terstské organizačním talentem Fuegnerovým záhy způsobem netušeným Rychlý přelid, praktický takt a široká koncepce Fuegnerova, vše to osvědčilo se záhy rozhodně a skvěle a pohlednouce na assekurační mapu Nuovy, zasneme, pokud Čech se týče, nad velkolepým rozvojem jejím, vedle něhož výsledky společnosti v ostatních korunních zemích Rakouska ovšem velmi pozadu zůstaly. Jest konstatováno, že Fuegner v r. 1858 ze všech lidí v Praze poštou nejsilněji zaměstnával; došlo ho v roce tom 15000 psaní, číslo na poměry tehdejší přímo úžasné. Dodávám žeť on, což jej rovněž charakterisuje, v oboru pojišťovacím samoukem byl a bez kterékoli předběžné praxe ihned v čele velkého ústavu se osvědčil. Ku konci let padesátých platil Fuegner všeobecně za jednu z předních kapacit ve širším smyslu slova obchodnických, jehož rady všude se dožadovalo. Tak bylo přirozeno, žeť on bez všeho přičinění svého roku 1860 do obchodní komory pražské zvolen a ředitelem české průmyslové a plodinové tržnice jmenován byl. S tím souvisí teěž zvolení jeho do obecního zastupitelstva města Prahy, jež v březnu 1861 se stalo, pro Fuegnera však toliko zdrojem nespokojenosti a roztrpčení bylo, kteréž nejednou ve výrocích pro mnohé kolegy jeho málo lichotivých se projeвило.

Pravil jsem, že Nuova v ostatních zemích rakouských příliš málo půdy nabyla. Také rezervní fond společnosti mladé byl dosud neveliký. Následkem toho se stalo, žeť ona značné škody námořní jakož i jiné živelnými pohromami v různých krajích soudobně téměř vzniklé, dochvilně vyplatiti a sněsti nemohla. Generální agentuře české, jež po leta výnos tak značný do Tersta byla odváděla, neposláno v době potřeby odtud dostatečných peněz k uhrazení škod a Fuegnerovi k naléhání jeho podotknuto, aby zatím, co nejvíce kvapil, ze svého zapravoval. Fuegner činil vše, co učiniti mohl. Když však kritický stav věci déle déle trval, musil on arciť každým

dnem jenom tím jasněji nahlížet, žeť společnost se neudrží a na konec udržeti nemůže. Citlivý vzhledem ku své etí, jak byl, i nechtěje, aby jméno jeho s nutným úpadkem jejím se splítalo, opustil on roku 1864 sám místo, na němž jak v Rakousku, tak za hranicemi způsobem neobyčejným byl proslul. Co on předvídal, stalo se záhy skutkem. Nuova padla a Fuegnerovi pozůstaly různé nedobytné pohledávky a čisté čestné jméno, které si zachoval.

Bylo to v době, kde on Sokolu pražskému a tím celé věci národní národní bezpříkladných obětí byl přinesl. Za okolností těch zvolil ho sněm český, jenž tehda v našich rukou se nalezal, za—bezplatného ředitele hypoteční banky, kterou on utvořil a organisoval a tím opět důkaz mnohostranného a skvělého talentu svého podal. Byl to poslední jeho čin na poli tom. „Bohemia“ assekurační a úvěrní společnost, o jejímž založení v kruzích české šlechty se tenkrát mluvilo a jejíž řízení by Fuegnerovi snad bylo připadlo, nevešla v skutek a budiž bez dalších poznámek zde konstatováno, že když Jindřich Fuegner zemřel, na hotovosti ani jediné zlatky nezbylo.

Řekl jsem, že Fuegner člověkem neobyčejným byl, on byl tím celým zjevem svým, celou povahou svou, on byl oním řídkým, vyšším, obchodnickým nadáním, oním samostatným organisatorským duchem svým.

Činnost, jak on ji ve vzhledě tom s výsledky tak zřejmými byl osvědčil, byla by každého jeho úplně vyplnila.

Však jemu nikterak nestačila.

Fuegner byl genialní obchodník, avšak přede ne pouze obchodník; snad vůbec obchodníkem z povolání nebyl. Z mnohých dopisů z jeho mladších let vyznívá jakýsi ton stěsněný, on necítí se šťastným v povolání svém a jak snaha jeho vždy v rozměry nezvyklé se nesla, tak touží on po vzdělání vyšším a obsáhlém. Jakkoli pak ku každému až příliš uznalý byl, kdo ho v ušlechtilé snaze té radou svou podporoval, nejlepší část toho, co sobě osvojil, děkoval i zde přede jen snaze vlastní; Fuegner byl jak ve směru obchodnickém, tak i vzhledem k všeobecné vzdělanosti své především samouk zcela nevěšdní. Zračilo se to často jak v jednostrannosti, tak i v samostatnosti úsudku jeho, jenž případností a původností svou tak zhusta překvával.

Bibliotheka jeho pokrývala ve vysokých skříních všechny stěny jeho pokoje. Veškeré čelnější literatury evropské byly v hlavních dílech svých tu zastoupeny, poesie všech národův a všechny téměř obory vědy byly

zde u výběru znamenitým representovány. Základy k tomu položeny již, když Fuegner z cest svých byl se navrátil. V comptoiru jeho ležely vedle suken, kteréž ve velkém tam prodával, vždy haldy kněh v jazycích nejrůznějších sepsané; a tentýž kupecký mládenec, jenž na plzeňské trhy jezdil a v boudě dřevěné své kusy sukna rovnal a vykládal, rozháněl se doma, by pohyb se studiem spojil, s křídou v ruce před velkou tabulí, aby mathematické vědomosti své rozšířil a doplnil. Též vědy fysikální a praktické jejich upotřebení zájmalý ducha Fuegnerova velmi živě, a pamatují se zcela určitě, žeť on již v době, kde městská plynárna pražská se zakládala, o příštím úspěchu osvětlení elektrického velmi pevné přesvědčení měl, jež s velkou obratností hájiti dovedl. Nemám ničehož proti plynárnám. dodával obyčejně na konec, avšak pakli obce je zřizují, mohou ony snadno pokroku všeobecnému závadou se stát; obec, jež majitelem plynárny jest, nepřipustí tak snadno osvětlení elektrické, třebaš jinde již se osvědčilo. Argumentace ta jest zároveň pro Fuegnera velice charakteristickou, je-muž pokrok obecný vždy v první řadě stál a co věc nad jiné důležitá se objevoval.

Mimo vědy již vytknuté byly to především národní hospodářství, historie a filosofie, jež

v knihovně jeho zastoupeny byly a kterýmž Fuegner též nejvíce pozornosti věnoval. Studie pak, o kterých jsem se zde v stručnosti zmínil, spadají nejvíce mezi leta 1845 a 1855. V době pozdější, kde rozsáhlá agenda assekurační a napotom Sokol všechn téměř čas jeho vyplňovaly, nezbývalo k pokračování aspoň hodin souvislých a doby pravidelněji vyměřené. Stará, uslechtilá touha po vědění však vřela v něm i uprostřed víru starostí jiných dál. Týž obchodník, jenž r. 1858 oněch 15000 dopisů přijal a odpovědi na ně pokud třeba sám psal neb obsah jejich úřednictvu svému z velké části v krátkosti naznačoval a mimo to ovšem celý ten velký organism obchodní, jenž v korespondenci podobné číselně se obráží, duchem svým řídil, zvolává v listu soukromém, jenž zrovna z téhož roku pochází: „Což mohl bych bez svčch starostí osobních vykonat. Čemu mohl bych se ještě naučit, neboť v těchto málo prázdných hodinách, které mám, zbývalo by ještě mnoho, čemu by se přiněti vhodno a nutno bylo, kdyby jen věcné ty starosti člověku zas klidku ku studiu nutného neodnímalý.“ Respekt před touto chutí a silou pracovní! Kéž bychom ve všech oborech činnosti a ve všech důležitostech našich se zjevy podobnými se potkali! (Pokrač.)

Epištoly sokolské.

Číslo 1.

O působení tělocviku na tělo lidské.

Napsal MDr. Em. Krupička.

c) O kostech. Kostra na proměnách těla které jsme až doposud vylíčili, velmi živě bere účastenství. Na kostru člověka tělocvik tenkrát největší vliv míti musí. dokavad ještě roste, dokud ještě poddajnou jest. Pozorujem-li děti sobě ponechané, uvidíme, že ani chvílky neposedí, brzy nohama, brzy rukama a celým tělem ty nejrůznější pohyby vykonávají. Nerozumné jest dětem v tom naprosto zabraňovati a klid dorostlého člověka od nich žádati. U mládeže v letech pokročilejší přechází neposednost tato v pravou rozpustilost, zvláště u hochů. Tu nemáme hledět jen tresty je zamezit, nýbrž musíme se snažit dáti jí směr neškodný. Tělocvik tu pravým dobrodíním a když hoch tam až na unavení se byl vyskákal a upracoval, tož aspoň nějaký čas doma pokoj dá. V dešátém neb dvanáctém roku, kde tělo mocně vyvinovati se počíná, kde svaly již síly nabývají, kde kostra již pevnost vy-

kazuje, a kde již také na soudnost a rozum apellovati můžeme, nejpříhodněji se s tělocvikem počíná. Celé tělo a obzvláště kostra tím prospívá. Kostra pak jest to, co člověk, když tělo již jednon je ustáleno, po celý život nezměnné nese s sebou. Teprv pozdě ve vysokém stáří, když ostatní tělo již dávno známky sešlosti nese, i kosti začínají mizet. Tělocvik působením svým tělo skrz na skrz proniká a změny veliké v něm provádí, změny to, k nimž nejen týdnů neb měsíců, nýbrž let jest zapotřebí. Lidé nerozvážliví o dobru tělocviku sem tam něco slyševše, myslí, že on divy tvoří, že obratem ruky ze slabochů obra dělá. Většina obecnstva našeho nezná pravý význam tělocviku, výhody jeho buď přeceňuje neb podceňuje a o jeho vnaších arci ani poněť míti nemůže, neb ty každý vlastní zkušeností musí naučit se znáti. Malo by bylo ovšem kteří by při tělocviku pouze skrze pro-

spěchy tyto při tělocviku po leta věrně státi vydrželi, kdyby tělocvik ještě mnoho jiných vnaď a pěkných stránek pro ně neměl. Kdo tělocvik delší čas provozuje, jistě dokonalosti v něm nabyv, zalíbení takové v něm nachází, že netřeba mu ohledů prospěchových, aby při něm vytrval. Tělocvik pak jest účelem sám o sobě.

d) O formách těla. Úhrnem můžeme říci, že tělocvikem vrchní polovice trupu přibývá, dolní opět ubývá a vezme-li se ohled na důležitost těchto polovic, tož skoro se podobá, jakoby tělocvik také na zásluhu zřetel bral, an těm důležitějším vyšším zájmům sloužícím mocně prospívati dává, kdežto oněm, jež toliko nižším úkonům věnovány jsou, ustoupiti káže. Na mužských sochách mistrů antických hruď vždy až nápadně štědrě obdařenou spatřujeme, kdežto břicho jen skrovně bývá obmyšleno, tak jako by hruď své důležitosti si vědom celou pozornost na sebe obrátiti chtěl, aby blízkost jeho méně ušlechtilého souseda ani pozorována nebyla. Tělocvik ale ještě i jinou pěknou vlastností pěstovatele své poděluje činit je útlobokými, vlastnost to, na kterou obzvláště krásné pohlaví velikou váhu klade. Kdo mimo to ještě vzrůstu vysokého jest, toho pak stepilým nazýváme. Vlastnosti to, které na jinoších i dívkách tak rádi vidíváme. Konečně chceme se ještě zmíniti o tom, že i výraz tváře tělocvikem se mění. Na jedné straně ztrácí tuční lidé ubýváním tuku po celém těle nutně také onu mnohdy přílišnou plnost a kulatost obličeje, která tak často na měsíce upomíná a která obyčejně za známku přílišné duchaplnosti se nebere. Na druhé straně nedopouští tělocvik onu vyzáblost a zapadlost tváří, která

buď již v nějaké chorobě neb v nezřízeném způsobu života základ svůj má. Proti té účinkuje tělocvik povšechným svým způsobem na tělo naše, zlepšením životních poměrů našich, utužením zdraví, což se, když již i ostatní tělo tím se jaksi zaokrouhluje, u větší ještě míře v obličejí zobrazuje. Proti těmto dvěma výstřednostem tělocvik jistě působí.

II. Působení jednotlivých náradí. Znaleckým víceletou výbornou zkušeností obohačeným způsobem líčí spisovatel patrně vliv jednotlivých cvičení prostných (bez náradí) a s náradím i náradí tak důkladně, že poutá i odborného znalce.

III. a) Ústrojí zaživací. Změna tělocvikem na orgánech zaživacích způsobená jeví se nejlíp v jejich výkonech, v práci, kterou zastati mají. Žeť pak hodný kus práce zastati musí, leží v povaze věci. Člověk, který namáháním celého těla mnoho látek spotřeboval, musí také mnoho strávití, aby ztracené dosadil. Aby to ale možno bylo, musí opět celý ten aparát zvýšenou činnost vykazati, aby rovnováha udržena byla. A tak tomu vskutku jest. Po každém vydatném cvičení dostavuje se také vydatná chuť k jídlu. Zvýšeným oběhem krve odměšuje žaludek, střeva a připojené orgány tolik šťav k zažívání potřebných, pohyb žaludku a střeva stáva se tak účinným, že i poměrně velké množství látek těžko záživných beze všech obtíží se stráví. Pěstujeme-li tělocvik pravidelně, dostavuje se také pravidelně zvýšená tato chuť k jídlu a tím to přichází, že pilní turněři také vždy skoro vydatní jedlíci bývají, kteří sotva kdy s obtížemi žaludečnými co činiti mají.

(Dokonč.)

Dějiny Těl. Jed. Sokol v Chicagu.

Přse Jindřich Hájek.

Dne 22. srpna 1871 do sboru přijati: Josef Pastor, Josef Nedošinský, Frant. Mencl, V. Herink a Jindřich Kohn. Uzavřeno pořádati veřejné cvičení ve prospěch německého cvičitele p. J. Stumpha dne 17. září b. r. Sboru odevzdán a tímž přijat kůň do cvičírny. Uzavření stranu výletu vzato v úvahu a po delším rokování zrušeno. Uzavřeno, by se nechal dělat pro ohlavení piakátů a podobných oznámení co symbol sokolstva „Sokol na hrazdě.“ Dne 6. září do sboru přijati: Václav Donát, M. Švehla, Vincenc Vrána, Jos. Nájemník. Pan N. Prachař odmítnut. Sokol Truse oznamuje, že mu byl strojem přeražen

prst, čímž se stal na čas práce neschopným a žádá sbor o podporu; žádost ta s ochotou přijata a uzavřeno uspořádat sbírku mezi členstvem pro zmíněného bratra. Pro příštích 6 měsíců zvoleni za úředníky sokolové: Voj. Morávek, starosta, Frant. Stejskal náměstek, Jiří Cvachouček zápisník. Jan Sýkora, účetník, Jan Němeček pokladník, Anton Pregler první, Jos. Kostner 2hý praporečník, Jakub Pádecký náčelník, Josef Stejskal první a M. Sedlák 2hý cvičitel. Sokolové Drobný a Královec, důvěrníci. Hynek Dvořák, pořadatel. Dne 19. září do sboru přijati: Josef Brabec, Frant. Vávra, Matěj Němeček, Fr.

Kovanda, Moric Zuckerman, Václav Lenocho, Karel Hujdler. Uzavřeno, jestliže zpráva právě došla osvědčí se býti pravdivou, (zpráva, že císař rakouský uznal a zaručuje rovnoprávnost všech národností v říši zastoupených) bude-li událost ta i jinými spolky veřejným právem oslavena, zúčastniti se průvodu co jeden muž. Sokol náčelník se uvoluje obstarati monogramy na pásy. Schůze sborové mají se příště odbývati ve čtvrtek na místě v úterý. Uzavřeno opraviti sborové stanovy, k čemuž co výbor zvoleni: Jiří Cvachouček, Jan Sýkora, Jan Němeček, Jindřich Kohn a Vojt. Morávek. Za sborového trubače zvolen sokol Donát. Sokol Němeček oznamuje údy, kteří se opomenuli cvičení účastniti v prošlém páslletí a sice: Sokolové Eman Jurka 2, M. Sedlák 3, Petr Diviš 4, J. Michal 4, Jos. Svojshe 2, M. Trs 1, Vojt. Štíma 6, Hynek Dvořák 1, Trusc 1, Vojt. Hubka 3, Zajčák 2, J. Bernhard 3, Rott 2, Jan Cihlár 4, Vlasák 1, Helebrandt 1. Náčelník stěžuje si na neuspořádanost cvičení načež zápisník odkázán v záležitosti té se obrátit na Slovanskou Lípu. Dne 6 října do sboru přijati: Václav Němeček, Anton Hlínka, Josef Capouch, šimon Stein. Správní výbor se má přesvědčiti, zdali byla zásilka peněz na prapor do Prahy uskutečněna. Uzavřeno, že členové zpěvumilovní mohou si zaříditi odbor řevecký a sbor je chce ve všem co možná podporovati, jak dalece stanovy toho dovolují. Sokol náčelník má udati správnímu výboru, jakého náčelní v cvičení je zapotřebí a tomuto uloženo vše dle udání obstarati.

Dne 19. října Starosta Vojtěch Morávek za nepřítomnosti většiny úředníků zahájil schůzi. Za přítomnosti nepatrného počtu sokolůků delán návrh k suspendování na jakýsi čas našeho sboru T. J. Sokol a schůze má býti svolána za účelem tím a sice na neděli dopoledne 22. října. Návrh odhlasován a přijat, načež schůze uzavřena.

Jiří Cvachouček, taj.

Dne 22. října v mimořádné schůzi uzavřeno: 1. By sokolové, mající zaměstnání zapravovali své pravidelné příspěvky měsíční, a naopak nemajícím žádného zaměstnání, chce sbor, za přihlášení se toho kterého úda v záležitostech peněžních vyhověti až do doby, kdy budou moci přispívati.

2. Všem odcestovávším dává se ta výhoda, že se mohou v šestiměsíční lhůtě co řádní údové k T. J. Sokol opět přihlásit, po uplynutí šesti měsíců musí se opět co noví údové dáti navrhnout.

3. Schůze pravidelné mají se odbývati nyní měsíčně a sice první neděli v měsíci. Cvičení jednou týdně, a sice ve čtvrtek. Sokol

zápisník dapiše v záležitosti té na sekvestor ní výbor „Slovanské Lípy“ ohledně nájemného, jakož i uzavření totc v časopisech oznámiti. Zápisník odevzdává losy loterie T. J. Sokol v Milwaukee, které byl pro T. J. Sokol v Chicagu koupil, a sice čísla 5479, 8369, 1169, 1607, 6:49, 2618, 2.26, 4675, 6269, 2618, 2726, 4675, 6269, 1726 a 3756. Po přijmutí účtu za obehití této schůze byla schůze uzavřena. Jiří Cvachouček, záp.

Tak dalek dospěla tedy opět T. J. Sokol; jak to možno při takovém snažení a nadšení? bude se mnohý sokol asi tázati. Jak mohlo vše to nadšení obětavých sokolstva tak náhle ochabnout? Na otázku tuto stává kratičké sice, však velevýznamné odpovědi: 22. říjen, 1871! několik jen dnů po strašné katastrofě stihnuvší město naše v rozměrech tak úžasných!

Obyvatelstvo Chicaga opouštělo město v popel obrácené ve strachu před nastávající zimou a to hlavně obyvatelstvo svobodné, nejsoucí vázané rodinnými poměry na místo stálé (ač nazvíce ku své vlastní škodě), neb právě v tuto zimu rozvinut zde ruch stavební, ba ruch obchodní vůbec, před tím netušený. Né sta, ale tisíce a desítky tisíc Chicagčanů hledalo útulku a prozatímné záchranu své existence v městech a státech sousedních, v době, kdy město naše zaplavováno dělníky a podnikateli všech končin této země, hledajících na troskách zničeného města své eldorado. V jaké míře se to komu podařilo? To zodpovídati jest dějepisci tohoto města aneb Ameriky a nikoliv mé maličkosti — než myslím, že byl jsem povinen poukázati k tomu, že mezi ostatními i náš živel sokolský následkem této katastrofy byl, jak ani jinak přirozeně býti nemohlo, na čas utlučen. Dne 5. listop. uzavřeno: Všichni odcestovávši mohou zůstati řádnými údy při zapravování svých pravidelných příspěvků. Pro další řízení sborových záležitostí zvoleni jsou: Voj. Morávek, starosta, Frant. Stejskal náměstek, Jiří Cvachouček zápisník, Josef Vaska účetník, Jan Němeček pokladník, Anton Jelínek, Matěj Drobný a V. Kralovec důvěrníci.

Dne 3. prosince uzavřeno: všichni sokolové dluhující své povinnosti ke sboru buďtež upomenuti, by páslletní příspěvky zapravili. Dne 10. a 20. prosince přijímání nových stanov a uzavřeno, že každý úd povinen jest je ten výtisk stanov za 20 centů odkoupit jakož i každý nově přijatý úd.

Dne 7. ledna 1872 uzavřeno 1. By nemocný sokol Heidler byl navštěvován 2. Každý dluhující úd 6 m. by upomenut a nezaplátil, budiž vymazán ze seznamu členstva. Pok,

Ozvěny baltimorské.

Píše J. V. Š.

— „Jeden za všechny a všichni za jednoho“ — jak krásně osvědčilo se heslo toto při poslední zábavě pořádané sokolstvem baltimorským. As před dvěma měsíci uzavřeno ve výboru pro zřízení důstojného česko-amerického praporu pořádati ve prospěch tohoto plesu spoený s loterií. Později přidána k programu prostná cvičení. Jak ples se pořádá, ví z nás každý, ale jak jsme my kostci loterii b ze všeho vydání ze spolkové pokladny pořádati, o tom chci promluvit. Ve schůzi únorové požádal výbor veškeré členy by každý nějakým menším neb větším dárkem k loterii přispěl. Nežli přiblížila se osudná chvíle, měl dotýčený výbor přes 57 dárků pohromadě. Mezi těmito byly některé opravdu cenné věci. Sokolové jedenkaždý darováním tím dokázal, že mu jde o blahý výsledek první české loterie baltimorské. Sokolové baltimorští dokázali, že když toho potřeba káže, dovedou oceniti namáhavé práce zvoleného jimi výboru. Ostatně přikročim k referátu slavnosti samé. Již po 7. hod. večer počal se veliký zahradní sál pana Šrajer plnit obecenstvem, tak že když mělo být přistoupeno k prvnímu oddílu zábavy totiž prsto-víku, ztěžka bylo dostati volné prostory. Na povel „zříditi řadu“ stálo před námi na 60 sokolů v jedné řadě, načež odbývána prostná cvičení. Skorem každý nový výkon odměněn byl bouřlivým potleskem. Druhý oddíl sestával z výher a třetí z volné taneční zábavy a ta byla tak všeobecná a prostomilá, že při ladných zvucích hudby a dobém chmelu celá společnost setrvala až do rána. Přátel sokolstva dostavilo se nad míru četně, což nikoho nepřekvapí, uvážili, že Sokolstvo čítá veškerou bujnou krev obdařenou omladinu zdejší mezi své údy. Ze se naše dámy dostavily ve zcela jednoduchém obleku, měla celá společnost ráz domácnosti, takže si nikdo na nedostatek zábavy stýskati nemohl. Nebude se nikdo ani diviti, že vý-

sledek této zábavy vynesl nám tolik, mnoholi na prápor právě třeba. Ještě jednou: tak to má být „všickni za jednoho, jeden za všechny.“

Dle čísla 2. roč. V. Peněžité poměry, domnívali by se snad naši bratři sokolové v jiných městech, že naše jednota stojí si bídně v poměrně peněžitém, tomu však ale není. Zde krátký přehled našich financí. Při posledním pořádku čtvrtletním nalezá se v pokladně přes \$100 hotových peněz, mimo toho přes \$200 určených pro prápor pak přes \$75 darovaného fondu pro stavění nář. síně. Tolik myslim že postačí. Netřeba zde mluvit o majetku jakož jsou knihy, a různé jiné věci. Členů za běh ani ne 4 měsíce přijato přes 35.

Výbor pro sjezd čeká na určitou odpověď z N. Y. by mohl ihned učiniti opatření potřebná u zjednání vhodného pro výlet pořádaný při sjezdu.

Nejlepším díkzem naší neschovivasti, nesvornosti jest, projevovati své znespokojení o uzavření celé jednoty na místech jako jsou naše hostince. Tak k p. staneli se tomu neb onomu sokolu za jeho nepřítomnosti, aneb jeli pokutován a podobně pro zanedbání svých povinností, tu si takový sokol myslí že nejlépe když se předsedovi hodně vycinká, jako by tento sám všim vinen byl. Sokolové taci by měli uvažiti že jen v sokolnách, ve schůzích sluší si po sokolsku stížnosti vésti. O statně promluvim při nejbližší příležitosti o této záležitosti více.

Co týče se dějepisného nástínu naší baltimorské sokolské jednoty, možno nám se též pochlubiti. As před rokem dostalo se mě sokolského vyzvání, napsati „slavnou“ historii naší jednoty, kterouž jsem též myslim že v listopadu milenému sokolovi Kar. V. Stýblovi pro „Památník“ do Prahy zaslal. Budeli právě vhod, zašlu na požádání do časopisu našeho stručný přehled dějepisu toho.

Buďme čilí, avšak mírněme se.

Konečně přeci zdá se podobati pravdě, že netropíme ostudu heslu našemu: čile v před! Sokolové počínají se hýbati a soudě dle posledních čísel organu, i všimati si svého prospěchu zasíláním příspěvků. Potěšitelný pokrok učinil sokol Čermák. Chybí ještě Šimek a tu a tam vyskytnuvší se výpomoc a jednateli bude snad učiněn úkol jeho snesitelnějším. Nelze arci očekávati odevšad prací dokonalých; zaměstnáním většiny sokolů není pole literární, však dlu-

žno žádati, aby aspoň zanecháno bylo toho, kam naše síly nedosahují a sotva kdy dosáhnou. Mníím básnictví, které nám hroziti počíná, zda sokol Aug. Tesař mním oblažovati nás výplody podobnými jako „Naše hesla“ jež bůh či sám pámburačnáschránit, ví, jak se do naseho organu dostalo. Vysvětluji si to jedině tím, že sokol jednatel vyzvav k dopisování, nechtěl první příspěvky odmítnout snad z obavy, aby neučinil si nepřítel. Bylo by to sice špatným znam-

ním, však možno je to přec. Vždyť v životě našem bratři na vzájem div se nevráždí. Sokol Tesař zajisté mi dovolí výrok svůj trochu opodstatniti a sice beze vší ironie. Mám na zřeteli všeobecné dobro a nic jiného. Sokol Tesař, jež osobně znáti nemám to štěstí — tedy o osobním konfěku nemůžte býti řeči — může být vynikajícím sokolem a řádným občanem, ale rozhodně není z toho dříví, z něhož se dělají básníci. V tom jsme si trochu rovni. Já také nedovedu skovat ani jediný verš, ač prosodie a rozměry metrické nejsou mi neznámy, ba od jambického senaru až ku pentameteru prý jsem byl dosti doma, však proto přece ponechám kování kovářům a raději povím prozou to, co neučení se verši museli bý se teprve domýšlet.

Podívme se trochu prvnímu plodu sokola Tesaře. Nese název „Naše hesla“. „Básník“ hned v první řádce předvádí nám „sokola dravého“ ve spánku a nechá jej „probuditi se nad spojenými obcemi.“ Hned jak se probudil, držel pevně v drápech heslo „jen v před spojenými silami“ a vnutil tvůrci básně do péra tyto rýmy : dravý — obcemi — držel — silami. V druhé sloce :

Spojeností dojdem k cíli,
předpovídal ve vzletu,
abysme se spojili
v sokolskou národní jednotu.

Tedy spal, vzbudil se a hned prorokoval. Chlapek ! Prorokoval znamenitě, spolehlivěji než Wiggins. A jaká to vazba vět, jaký důmysl, jaké rýmy ! i, i, u, u, jenom že končí řádky v „cíli“ a rým na to „spol-čili“ na „vzletu“ pak hodilo se „jednotu“. Proč tam ještě není :

Anka Honzu miluje,
šátek mu ukazuje.

To se také rýmuje na „uje“. A jak shoduje se počet slabik v první a třetí řádce. Že je ve 3. o jednu méně, toho nesou vinu snad špatné časy.

Po několika povzbuzujících verších honosí se básník chvalořečí :

Všude dřímali sokolci,
nyní čilý vedou roj,
je hleďte na naše řady,
jak nás krášlí stejnokroj.

a citovav verše Tyrše a Fuegnera, končí tuto dojemnou „báseň“ nejzdařilejším veršem :

Sláva ! vlasti zaplesá,
naď neocenitelné tento dar,

necht' síla Vaše neklesá

Rázně v před ! Na zdar !

Tím končím. Jest to sice pramálo, ale stačí to úplně a já pevně doufám, že nejenom sokol Tesař se hněvati nebude, nýbrž stane se stálým, či pravidelným dopisovatelem, nikoliv ale básníkem do orgánu.

K. F. Tůma.

Dopisy.

Braidwood, dne 10. dubna.

Sokole pořadateli ! Musím opět vzíti pero do ruky a pověditi Vám, jak náš Sokol zde pokračuje a musím říci že výborně, neb si postavil sám jeviště v síni hornického sboru. Jest to jeden dobrý podnik, který udělal náš sbor a myslím, že hodně prospěje zdejšímu sokolu a že dostane teď více přívrženců. Vždyť zde byl nenáviděn od nevědomých lidí, co nevědí, co je snaha sokolská. Ale kam jsem to zaběhl, chtějsem pouze vypsat, kolik měl náš sbor zábav od té doby, co jsem posledně psal, a kterak se vydařily. Produkei tělocvičnou jsme pořádali v listopadu a vydařila se nám znamenitě. Cvičeno bylo na hrazdě a na bradlech, a s tyčemi. Kroužení kůželi provedl sokol Jandus z Chicaga, a náš evičitel sokol Patera ukázal, co dokáže sokol, má-li odvalu a vytrvalost. Cvičení šlo do bře až na malé odchylky, což se přístě opraví. Druhou zábavu jsme pořádali na Nový rok, totiž dávana byla fraška žid Tchateles. Hra byla obstojná, výtěžek skvělý. Těži byly přednášeny rozličné proslavy. Třetí zábava pořádaná byla v dubnu, totiž divadlo „Osudný den fidlovačky“, které se taktéž do bře vydařilo. Herci ukrželi obecnstvo od začátku až ku konci v neustálém směchu. Po hře nastal taneční rej, který trval až do rána.

Musím se též zmínit, jak pokračujeme ve cvičení. Jde to stále zdlouhavými kroky v před ale já myslím, že to trochu se oživí, ano se bude méně pracovat a následkem toho bude více času k navštěvování cvičení. Nyní se cvičí šestkrát za měsíce. Se sokolským Na zdar ! Mart. Bouzek.

† Pokrok Západu přináší pro naši jednotu neblahou zprávu, jež zní: Již po nějakou dobu panovaly v Sokole omažském třenice. Když usnešeno odstěhovati se do jiné sně, nastala roztržka, z kteréž poystala nová jednota tělocvičná pod jménem Čech.